

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UPA2026/90

Juunip 3-iat 2026

Nivi Rosing

EMRIP-imit inassuteqaatit naapertorlugit, Kalaallit Nunaanni nunap inoqqaavi "Inuit" paasissutissat tunngavigalugit nalunaarsorneqartalernissaannik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Naleraq)

Oqaaseqaat.

Tarnikkut peqqinnissaq eqqartoraanni.. Kina Kalaaliua

Imminut toquttarneq eqqartoraanni.. Kina Kalaaliua

Tassa Naleqqamit tusartakkagut, soorlulusooq Kina aakkut Nuna Inoqqaajunersoq nalunaarsoraanni suna tamarmi aqqissasoq.

Aap, politikkikkut annertuumik suliassaqarpugut, Nunasiaataanikuunerput ikii mamisagassarivagut, peqqinnissaqarfiup iluani aqqissuusseqqinnissaq pisariaqarpoq, Nunarput isorartuusumut nalimmassartariaqarpugut. Inuuniarneq oqilisartariaqarparput, aamma inuiaqatigiit politikkip avataani tamatta kivitseqataasariaqarpugut. Ikioqatigiittussatut inunngornikuuvugut, kultooreraarput immitsinnut ikioqatigissalluta.

Naggueqatigut kattuffitsigut nalunaarsortarput, pisortatiguunngilaq.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Nalunaarsortaraluarlutik suli naqisimaneqarput, suli inuuniapiloorput, suli imminut toquttartut annertoorujussuupput, taamaamat imaangilaq kina kalaaliua nalunaarsortaleraanni suna tamarmi aaqqissasoq!

Naggueqatigut ikinngutikka oqaluuteqattaarpakka nalunaarsortarnerini suut iluaqutaanersut, uku tusarpakka:

Nakorsiartarnek akeqanngitsoq, ilinniarnissaq akeqanngitsoq, qinersinermi qinersisinnaaneq. Nerisassanut akitsuutit pisiniarfinni peerneqartarneri, pingaartumik piniarsinnaanerlu.

Tassa iluaqutitut tusakkakka. Nunatsinni nakorsiartarnek nakorsaatillu akeqanngereerput, nakorsiarniarluni angalaneq pisariaqaraangat peqqinnissaqarfimmit akilerneqartarpoq, ilinnialeraangatta akiliineq ajorpugut, ilinniarnermusisarpugut, aamma kollegie neqeroorutigineqartarput. Nerisassat Nunatsinni akitsuuteqanngillat, sukku, imigassaq tupalu eqqaassanngikkaanni. Minnerunngitsumillu qinersisinnaatitaavugut, siunissarput nammineq ilusilersorsinnaavarput minnerunngitsumik namminiilivinnissamut pisinnaatitaaffik angunikuuarput. Aamma piniarsinnaavugut, aalisarsinnaavugut, allaat inuuniutigalugu piniartuusinnaatitaavugut, aalisartuullutalu.

Ajoqutilli ukuupput;

Procentilersorneq, kikkut meeqqioqatigissanerlugit ernumaneq, meeraq nalunaarsorsinnaannginnera ernumagalugu, tassami 25 procent ataakkaangagu nalunaarsorsinnaajunnaartaramik immikkoortitaalerlutillu. Allaat akutamik immaqaluunniit allamiumik aappartaarnissaq ernumagineqartarpoq, meeqqiornialerunik systemimiit immikkoortitaalertussaammata. Imak oqarfigineqarpunga "The status card is just a reflection of the past, designed to control" Tassa imak paasisassaq nalunaarsuineq qanga pinikunut eqqaaniutaannaavoq, Nunap inoqqaavi nunasiaatilissuarnit aqunneqarnissaannut siunertalimmik aallartitaq. Tassami pilersinneqaqqaarpoq Naggueqatigut nungusarniarlugit siunertalimmik. Angut qallunaq Nunap inoqqaamik katitaqaraangamik pappiaratigut arnaq

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

qallunaangortarnikuuvoq. Kikkut meeqqiussanersut aqunniarlugit, kikkut pisinnaatitaaffiassanerlugit siunertaralugu aallartinneqarnikuuvoq.

Ilumut uagut Kalaallit Nunasiaatilissuit systemiannut pallorluta ilaarsiniarpugut? Immikkoortitsiniarpugut? Tassami Immitsinnut aallaaviginiarutta kultooritsinni pingaartitagut aallaavigisariaqarpagut. Nunatsinni Kalaallit amerlanerussuteqarpugut. Nunatta iluani aaqiiniarutta suleqatigiilluta systemerput Nunatsinnut nalimmassartariaqarparput.

Issittormiuuvugut, pissutsit ilisimavagut aamma systemerput Inunnut nalimmassartariaqarpoq, taannali aatsaat suleqatigiikkutta angusinnaavarput.

Eqqaangitsoorusunngilara qatsuteqqissaarakku uanga Naleqqamiit kina kalaaliua pillugu miserratigineqartarnera. 2022mi Canadami ilinniaqqinniarlunga periarfissinneqarnikuugama naggueqatigut naligalugit ilinniarnissamut akiliutit nuna allamiit ilinniariartumiit akikinnermik canadarmiusut akiliisinnaanera neqeroorutigineqarmat systemit assigiinngissusai paaseqatigiinnginnerup aqqani ajornakusoornikuugama, kisiannili iluatsinnikuuvoq, ilinniagara Inuit studies 1 naggueqatigut naligalugit akitigut, kollegiaqarnermut akit naggueqatigut naligalugit naammassinikuuara. Tassami paasiartuleramikku Nunatsinni Kalaaliusugut amerlanerussuteqartugut taamaammat nalunaarsorneqarneq ajortugut. Taamaammat oqaatigeqqikkusuppara, ilinniagara naammassilluarnikuuara naggueqatigut naligalugit, aamma ingerlariaqqinnikuuvunga Inuit Studies 2, tassanili qinerneqarnera peqqutigalugu ilinniarnera unitsikkallarnikuuara, periarfissinneqarpungali qaquguluunniit piffissaqaleruma ilinniagara nangeqqissinnaagiga, naggueqatigut naligalugit. Siullersaallunga Kalaaliullunga atuarfimmi tassani ilinniarnikuuvunga, aamma inuusuttoqatikka kaammattorusoqaakka periarfissamut Canadami ilinniarsinnaaneq ammammat.

Aappaattut oqaatigerusuppara kusanaagalugu ICCmi siulittaasoq Sara Olsvig atonerlullugu sakkugalugu tunngavilersuummi eqqaaneqarmat, ICC oqariartornikuunngisaannarpoq Inuit register pisariaqartoq, kisiannili

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

pisinnaatitaaffigipput pisariaqartillugulu Kalaallit pillugit dataqarnisssaq, tassani iluaniissinnaavoq peqqissutsikkut pillugit data, inuiaqatigiinni inissisimaffipput pillugu soorlu immaqa atugarissaarnermut naligiinngisitaarneq assigiinngitsullu paasissutissat nammineq piginissaannut pisinnaatitaaffeqarnerput pineqarpoq. Soorunami Pele Broberg, imaassinnaavoq paasinnittariaaserput mumingasoq, kisianni oqaatigerusuppara inuttaa oqarsinnaanngitsoq, inersuarminngitsoq sakkuliullugu kusanaagigakku.

Nunatsinni

Taamak oqaaseqarluta siunnersuut itigartipparput.